BANK WŁOŚCIAŃSKI

TOWARZYSTWO AKCYJNE

W POZNANIU.

1890.

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

BANKU WŁOŚCIAŃSKIEGO

odbędzie się

dnia 24 marca 1891

o godzinie 4 po południu na sali Bazaru Poznańskiego w Poznaniu.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie z czynności Banku w roku 1890 i przedłożenie bilansu.
2. Podział zysków i udzielenie Zarządowi pokwitowania na wniosek Komisyi rewizyjnéj.
3. Wybór trzech członków Rady Nadzorczéj.
4. Wybór Komisyi rewizyjnéj na rok 1891.

Wyciąg z ustaw:

§ 23. Upoważnienie do zastępstwa, tudzież akcye wystawione na okaziciela złożone być powinny Zarządowi przynajmniéj na dzień przed walnem zebraniem, na które uprawnionym do głosu wydane będą bilety wstępu.

Poznań, dnia 27 lutego 1891.

BANK WŁOŚCIAŃSKI.

Dr. Buski.

SPRAWOZDANIE
BANKU WŁOŚCIAŃSKIEGO
Z CZYNNOŚCI W ROKU 1890.

ROK XVIII.

Konkurencya licznych instytucyi kredytowych i domów bankowych Poznańskich nie przeszkadzając organizowaniu się co chwila nowych towarzystw na podstawie prawa akcyjnego albo spółkowego nie mogło Banku włościańskiego zpowodować do traktowania spraw swoich z mniejszą jak dotychczas ostrożnością, ale owszem stała się dla niego bodźcem do tym większéj oględności w dobieraniu sobie klienteli. Nowo utworzone albo zreformowane kasy udotowane ze strony rządu przywilejem praw korporacyjnych i subwencyonowane kosztem obywatelstwa ziemskiego podjęły z urzędu załatwianie wielu spraw programem działalności naszéj objętych i obniżyły nieco obroty Banku włościańskiego. Niezdrowa emulacya bankierów tutajszych, zredukowawszy prowizye za komisowe transakcye w papierach wartościowych do stopnia nie dającego odpowiedniego ekwiwalentu za ponoszone koszta i ryzyko, chociaż tamowała nam źródło wielkich dotychczasowych powodzeń w handlu efektów to jednak nie zdołała zaznaczyć się wybitnie w rezultacie zestawienia wszystkich owoców, jakie uzyskaliśmy w roku ubiegłym z różnorodnych przedsięwzięć naszych. Zyski Banku włościańskiego z roku tego wykazują sumę Mk. 154 742,14 która po odciągnięciu procentów antycypowanych i depozytalnych wystarczyłaby na oprocentowanie kapitału zakładowego po $19^1/_2\%$. Odstawiwszy jednak Mk. 37 773,17 na rachunek procentów z roku 1891 umorzyliśmy koszta handlowe i odpisaliśmy z rachunku nieruchomości koszta nakładów a z rachunku ruchomości blisko 24%. W celu dostatecznego zabezpieczenia się od wszelkich prawdopodobnych albo możliwych strat na szerokiem polu naszego działania obniżyliśmy taksę aktywów o dalsze Mk. 32 498,45 podnosząc fundusz delcredere do sumy Mk. 209 970,— chociaż posiadamy już fundusz rezerwowy w wysokości Mk. 76 833,— i przeznaczamy na udotowanie jego tegoroczne Mk. 8 125. Pozostaje jeszcze do podziału

Czysty zysk z roku 1890 Mk. 64 625.

Podług przepisów ustaw naszych i zgodnie z prawem akcyjnem przeznaczyć należy z czystego zysku

1.	na dywidendę	Mk.	24 000
2	na fundusz rezerwowy	„	8 125
3.	na tantyemy	„	6 500
4.	na superdywidendę	„	26 000

tak, że na każdą akcyę przypadnie

Ogólna dywidenda za rok 1890 Mk. 25 czyli $8^1/_3\%$.

Krótki pogląd na działalność Banku włościańskiego rozwiniętą w najrozmaitszych kierunkach przedsięwzięć bankierskich będzie pożądany do ocenienia czy i o ile ona odpowiada ogólnym stosunkom społeczeństwa naszego i dobrze zrozumianym interesom akcyonaryuszów.

Już w samym początku rozwoju działalności naszéj kierowaliśmy się zasadą, że rolnikowi nie będącemu także przemysłowcem albo kupcem tylko kredyt hipoteczny może przynieść pożądane korzyści zwłaszcza gdy ma przyznane sobie prawo dowolnego amortyzowania zaciągniętéj pożyczki Nie zrzekliśmy się też nigdy téj zasady przy udzielaniu włościanom kredytu pouczani codziennem doświadczeniem do jakich to fatalnych ostateczności doprowadzany bywa rolnik. który nie znajdując wierzyciela za zastawem ruchomym albo rewersem z nieświadomości da się namówić nietylko do podpisania weksla ze zwyczajnym krótkim terminem płatności ale i do poszukania poręczyciela wymagającego później wzajemnej przysługi.

Kapitał nasz zakładowy wystarczał na szerokie rozwinięcie pośrednictwa w zaciąganiu pożyczek hipotecznych ale nie pozwalał nam nawet myśleć o udzielaniu ich na większe rozmiary dla braku przywileju wypuszczania własnych listów zastawnych. Pośrednictwo nasze szukało dla włościan najodpowiedniejszych źródeł kredytu hipotecznego mianowicie w ziemstwie kredytowem Poznańskiem, które zdecydowawszy się do rozszerzenia działalności swojéj na małe posiadłości zaspokojało uzasadnione potrzeby kredytu włościańskiego prawie zupełnie, pozostawiając nam udzielanie tylko bardzo drobnych i stosunkowo mniéj pewności dających pożyczek. Pośrednictwo takie nie przynosiło nigdy dostatecznego wynagrodzenia za stratę poświęcanego na nie czasu, bo objekt mały przy zawiłych zwykle stosunkach hipotecznych nie nadawał się do obliczenia wystarczającéj prowizyi. Zupełną zapłatę za udzielane rady i instrukcye. wchodzące zwyczajnie w najdrobniejsze szczegóły przeprowadzania sprawy, znajdowaliśmy najczęściéj tylko w żywych oznakach wdzięczności klientów i przeświadczeniu, że działamy niechybnie w myśl założycieli banku.

Zakres pośrednictwa naszego w zaciąganiu pożyczek hipotecznych na wielkie posiadłości ziemskie zmniejszył się nieco przez konkurencyę landszaftowéj kasy pożyczkowéj, która zwyczajnie zabiera nam sprawy gładkie i proste a zostawia zawiłe i z ryzykiem połączone.

Rozwój handlu naszego papierami wartościowymi stoi w ścisłym związku z pośrednictwem w zaciąganiu pożyczek hipotecznych albowiem ułatwia nam korzystne kupno i sprzedaż listów zastawnych a jest równocześnie najlepszym środkiem do trzymania wielkich sum w stanie prawie nie mniéj płynnym jak gdyby były ulokowane w najlepszych krótkich wekslach bankowych, których nawet po nader nizkim dyskoncie nabyć nie można bez znacznych kosztów. Handel ten służy nam znakomicie do udoskonalenia środków skutecznego oddawania się głównemu naszemu zadaniu ułatwienia włościanom kredytu i nie naraził nas jeszcze nigdy na jakiekolwiek straty, bo papiery trzymane przez czas dłuższy w portefelu naszym składają się głównie z listów zastawnych i rentowych, z obligacyi kolejowych albo pożyczek państwowych przy wykluczeniu wszelkich papierów spekulacyjnych. Obowiązkowi naszemu odstawiania do funduszu delcredere sum potrzebnych na wszelkie przewidzieć się nie dające straty, jakieby może w czasie przesilień finansowych albo zawikłań politycznych z powodu trudności likwidowania papierów powstać mogły, staramy się odpowiadać w pełnéj mierze.

Napływ kapitałów szukających w Banku włościańskim czasowéj lokacyi jest znakiem niewątpliwego zaufania publiczności, jakiem instytucya nasza się szczyci. Napływ ten stawał nam się czasem niedogodny i nie zmniejszył się wyraźnie nawet przy perturbacyach targu pieniężnego podczas przesilenia argentyńskiego i bankructw londyńskich. Pomimo to staraliśmy się przy nadzwyczajnem podniesieniu się dyskonta banku państwowego większym naszym deponentom dać sposobność do czasowego korzystania z konjunktur.

Udzielanie pożyczek na zastaw papierów wartościowych działo się u nas we warunkach najliberalniejszych. Konkurencya nasza z bankiem państwowym sprowadzała nam mianowicie takich klientów, którzy znajdując u nas równie tani kredyt nie chcieli przestrzegać wymaganych tam formalności uciążliwych. Z kredytu o 1% tańszego jak w banku państwowym korzystać mogli u nas klienci dający nam swój akcept trzymiesięczny na wzmocnienie zalombardowanych papierów. Jeżeli papiery w zastaw dane nie kwalifikowały się do lombardowania w banku państwowym albo jeżeli pożyczka udzielona przekraczała ustanowione tam granice kredytu normowaliśmy stopę procentową wedle jakości papierów i wedle wysokości pożyczki.

Kredytu osobistego udzielaliśmy w rzadkich tylko przypadkach przy absolutnéj prawie i notorycznéj pewności klienta. Akcepty wekslowe przyjmowaliśmy zwyczajnie tylko przy odpowiedniéj kaucyi hipotecznéj. Dyskontowanie weksli ograniczane było na znane dokładnie osobistości i firmy handlowe. Weksle wyraźnego pochodzenia kupieckiego albo przemysłowego dyskontowaliśmy wedle każdoczesnéj stopy dyskontowéj banku państwowego przy obliczeniu $^1/_4$% prowizyi. Napływ innych weksli zdradzających umyślne naginanie pożyczek zaliczkowych w formy dla dłużnika niebezpieczne staraliśmy się powstrzymać odrzucaniem wniosków o dyskontowanie albo wyższą prowizyą. Weksle zagraniczne kupowaliśmy jedynie dla zaopatrywania się w potrzebne rimesy.

Rachunki bieżące otwieraliśmy dla domów handlowych krajowych i zagranicznych. Osoby prywatne nie mogły z rachunku takiego korzystać inaczéj jak na podstawie złożonéj u nas gotówki, papierów wartościowych, kaucyi hipotecznéj albo weksli depozytowych. Trzy ostatnie podkładki musiały dawać dostateczną pewność. Dla wygody osób mających u nas rachunek otwarty wydawaliśmy formularze czekowe tak, że kasa nasza mogła okazicielowi czeku bez przestrzegania jakichkolwiek formalności wypłacać przekazane sumy albo też przesyłać je osobom trzecim pod wskazanym adresem. Urządzenie to zwalnia każdego klienta naszego od trzymania gotówki w swéj kasie i zapewnia mu obok dogodności odpowiednie oprocentowanie najmniejszych nawet zasobów kasowych.

Do szczegółowego zbadania rozwoju działalności Banku włościańskiego w roku 1890 posłużą załączone tu zestawienia rachunkowe opatrzone potrzebnemi objaśnieniami i dające pogląd na pojedyńcze działy obrotów bankowych w porównaniu ich z ważniejszemi liczbami analogicznemi roku poprzedniego.

Poznań, dnia 26 lutego 1891.

BANK WŁOŚCIAŃSKI

DR. BUSKI.

Zestawienie rachunkowe Banku Włościańskiego

z roku 1890.

I. Obrót ogólny i kapitał obrotowy.

RACHUNEK.	SUMY OBROTOWE.				SALDO.			
	WINIEN.		MA.		WINIEN.		MA.	
	M	δ	M	δ	M	δ	M	δ
Kapitału zakładowego	—	–	600 000	—	—	—	600 000	—
Akcyi rezerwowanych	28 200	—	—	—	28 200	—	—	—
Funduszu rezerwowego	—	—	76 883	—	—	—	76 883	—
Delcredere	—	—	196 277	—	—	–	196 277	--
Hipotek	468 987	99	118 477	25	350 510	74	—	—
Funduszu amortyzacyjnego	3	—	269	31	—	–	266	31
Depozytów A. z wyp. 3 dni	1 726 564	85	2 249 055	33	—	—	522 490	48
Depozytów B. z wyp. 3 mies.	45 632	63	75 878	38	—	—	30 245	75
Depozytów C. z wyp 6 mies.	201 815	66	859 563	22	—	—	657 747	56
Weksli w portefelu	3 563 857	32	3 244 728	12	319 129	20	—	—
Weksli redyskontowanych	1 638 500	02	1 420 802	42	217 697	60	—	—
Różnych Debitorów i Kredytorów	8 721 237	76	8 600 071	82	336 513	84	215 347	90
Pożyczek lombardowych	1 129 899	63	943 517	03	186 382	60	—	—
Efektów	4 646 848	25	3 469 916	44	1 176 931	81	—	—
Kaucyi	14 615	05	21 248	36	—	–	6 633	31
Nieruchomości	8 947	—	815	—	8 132	—	—	—
Procentów	58 804	80	169 858	85	—	–	111 054	05
Prowizyi	2 138	47	12 870	79	—	–	10 732	32
Ruchomości	1 310	26	—	—	1 310	26	—	—
Kosztów handlowych	20 717	22	1 313	96	19 403	26	—	—
Zysków i Strat	64 625	—	64 625	—	—	—	—	—
Papierów wartościowych deponowanych obcych	8 095 092	37	4 941 653	01	3 153 439	36	—	—
Debitorów Papierów wartościowych deponowanych	4 549 550	—	3 145 920	—	1 403 630	—	—	—
Obliga z Weksli i z Papierów wart. deponowanych	9 524 904	25	14 311 121	33	—	—	4 786 217	08
Dywidendy z roku 1885 ($7^1/_3$%)	308	—	308	—	—	—	—	—
„ „ 1886 ($7^1/_3$%)	22	—	440	—	—	–	418	—
„ „ 1887 ($7^2/_3$%)	69	—	667	—	—	—	598	—
„ „ 1888 (8%)	696	—	1 392	—	—	—	696	—
„ „ 1889 ($8^1/_3$%)	48 400	—	50 000	—	—	—	1 600	—
Tantyemy	6 780	—	6 780	–	—	—	—	—
Kasy	18 277 483	91	18 261 557	82	15 926	09	—	—
Suma	62 846 010	44	62 846 010	44	7 217 206	76	7 217 206	76

Obrót ogólny z roku 1889 wynosił po każdéj stronie księgi głównéj Mk. 70 661 288 71.

II. Rachunek Funduszu rezerwowego.

Na początku r. 1890	Mk.	76 859,—	a r. 1889	Mk.	68 658,—
Przychód	Mk.	24,—	„ „	Mk.	76,—
	Mk.	76 883,—		Mk.	68 734,—
Rozchód	Mk.	—,—	„ „	Mk.	—,—
Na końcu	Mk.	76 883,—	„ „	Mk.	68 734,—
Na rach. Zysków	Mk.	8 125,—	„ „	Mk.	8 125,—
	Mk.	85 008,—	„ „	Mk.	76 859,—

III. Rachunek Funduszu Delcredere.

Na początku r. 1890	Mk.	196 277,—	a r. 1889	Mk.	129 750,—
Rozchód do rach. Zysków i Strat	Mk.	18 805,45	„ „	Mk.	21 465,31
	Mk.	177 471,55		Mk.	108 284,69
Przychód z rach. Zysków i Strat	Mk.	32 498,45	„ „	Mk.	87 992,31
Na końcu r. 1890	Mk.	209 970,—	„ „	Mk.	196 277,—

Fundusz ten przeznaczony jest na pokrycie możliwych strat przy aktywach wątpliwéj wartości a mieści w sobie blizko 12% rachunku efektów.

IV. Rachunek Hipotek.

Na początku r. 1890 . .	Hip.	142	Mk.	394 612.99	a r. 1889	Hip.	140	Mk.	459 236,57
Przychód	Hip.	8	Mk.	74 375,—	„ „	Hip.	19	Mk.	34 034,17
	Hip.	150	Mk.	468 987,99		Hip.	159	Mk.	493 270,74
Rozchód	Hip.	18	Mk.	118 477,25	„ „	Hip.	17	Mk.	98 657,75
Na końcu	Hip.	132	Mk.	350 510,74	„ „	Hip.	142	Mk.	394 612,99
Na gruntach włościańskich ciążyło w końcu r. 1890	Hip.	123	Mk.	202 028,15	„ „	Hip.	126	Mk.	258 648,74
Na nieruchomościach miejskich było w końcu roku 1890	Hip.	5	Mk.	17 618,34	„ „	Hip.	12	Mk.	24 100,—
Na większych posiadłościach ziemskich w obrębie 2/3 taksy Towarzystwa Kred. ziem. było w końcu r. 1890	Hip.	4	Mk.	130 864,25	„ „	Hip.	4	Mk.	111 864,25

O udzielenie pożyczek hipotecznych oddano nam w r. 1890 wniosków 46 a w r. 1889 wniosków 40.

V. Rachunek Depozytów A. (wyp. 3 dn.).

Na początku r. 1890	Dep.	336	Mk.	501 241,72	a r. 1889	Dep.	336	Mk.	1 200 067,86
Przychód	Dep.	176	Mk.	1 747 813,61	„ „	Dep.	203	Mk.	2 178 189.26
	Dep.	512	Mk.	2 249 055,33		Dep.	539	Mk.	3 378 257,12
Rozchód	Dep.	173	Mk.	1 726 564,85	„ „	Dep.	203	Mk.	2 877 015,40
Na końcu	Dep.	339	Mk.	522 490,48	„ „	Dep.	336	Mk.	501 241,72

VI. Rachunek Depozytów B. (wyp. 3 mies.).

Na początku r. 1890	Dep.	35	Mk.	45 612,40	a r. 1889	Dep.	26	Mk.	37 228,20
Przychód	Dep.	14	Mk.	30 265,98	„ „	Dep.	43	Mk.	114 078,05
	Dep.	49	Mk.	75 878,38		Dep.	69	Mk.	151 306,25
Rozchód	Dep.	20	Mk.	45 632,63	„ „	Dep.	34	Mk.	105 693,85
Na końcu	Dep.	29	Mk.	30 245,75	„ „	Dep.	35	Mk.	45 612,40

VII. Rachunek Depozytów C. (wyp. 6 mies.).

Na początku r. 1890 . .	Dep.	270	Mk.	480 429,03	a r. 1889	Dep.	222	Mk.	420 886,90
Przychód	Dep.	166	Mk.	379 134,19	„ „	Dep.	136	Mk.	386 636,67
	Dep.	436	Mk.	859 563,22		Dep.	358	Mk.	807 523,57
Rozchód	Dep.	68	Mk.	201 815,66	„ „	Dep.	88	Mk.	327 094,54
Na końcu	Dep.	368	Mk.	657 747,56	„ „	Dep.	270	Mk.	480 429,03

VIII. Rachunek weksli w portefelu i weksli redyskontowanych.

Na początku r. 1890 . .	Weks.	189	Mk.	573 902,18	a r. 1889	Weks.	200	Mk.	457 733,91
Przychód	Weks.	718	Mk.	1 866 667,06	„ „	Weks.	633	Mk.	3 627 481,19
	Weks.	907	Mk.	2 440 569,24		Weks.	833	Mk.	4 085 215,10
Rozchód	Weks.	725	Mk.	1 903 742,44	„ „	Weks.	644	Mk.	3 511 312,92
Na końcu	Weks.	182	Mk.	536 826,80	„ „	Weks.	189	Mk.	573 902,18
Na instytucyach handlowych, kupcach i przemysłowcach ciążyło w końcu roku 1890	Weks.	89	Mk.	94 034,83	a r. 1889	Weks.	93	Mk.	71 801,38
na osobach prywatnych z ubezpieczeniem hipotecznem lub zastawem	Weks.	63	Mk.	390 923,05	„ „	Weks.	70	Mk.	425 297,20
na osobach prywatn. bez podkładki	Weks.	30	Mk.	51 868,95	„ „	Weks.	26	Mk.	76 803,60

IX. Rachunek Weksli redyskontowanych.

Na początku r. 1890	Weks.	76	Mk.	229 739,71	a r. 1889	Weks.	47	Mk.	231 263,99
Przychód	Weks.	445	Mk.	1 408 760,31	„ „	Weks.	415	Mk.	1 581 855,94
	Weks.	521	Mk.	1 638 500,02		Weks.	462	Mk.	1 813 119,93
Rozchód	Weks.	445	Mk.	1 420 802,42	„ „	Weks.	386	Mk.	1 583 380,22
Na końcu	Weks	76	Mk.	217 697,60	„ „	Weks.	76	Mk.	229 739,71

Obligo nasze wekslowe odnosi się do weksli redyskontowanych w Banku państwowym itd.
Akceptów swoich nie wydawaliśmy dotychczas nigdy.

X. Rachunek różnych Debitorów i Kredytorów.

Na początku r. 1890 . .	Deb.	Mk.	376 130,13	a r. 1889 . .	Deb.	Mk.	662 722,23
	Krd.	Mk.	348 832,69	„ „ . .	Krd.	Mk.	279 586,20
		Mk.	27 297,44			Mk.	383 136,03
Przychód		Mk.	8 693 940,32	„ „ . .		Mk.	12 712 893,88
		Mk.	8 721 237,76			Mk.	13 096 029,91
Rozchód		Mk.	8 600 071,82	„ „ . .		Mk.	13 068 732,47
Na końcu		Mk.	121 165,94	„ „ . .		Mk.	27 297,44
	Deb.	Mk.	336 513,84	„ „ . .	Deb.	Mk.	376 130,13
	Krd.	Mk.	215 347,90	„ „ . .	Krd.	Mk.	348 832,69

Skład Debitorów naszych był na końcu r. 1890 następujący:

1. Banki	Mk.	52 139,15	a r. 1889	Mk.	68 834,26
2. Spółki pożyczkowe	Mk.	—,—	„ „	Mk.	92,90
3. Klienci prywatni:					
a) z gwarancyą w zastawionych efektach	Mk.	74 101,02	„ „	Mk.	236 917,23
b) z ubezpieczeniem hipotecznem . . .	Mk.	146 417,45	„ „	Mk.	36 109,05
c) z gwarancyą tylko osobistą	Mk.	63 856,22	„ „	Mk.	34 176,69
	Mk.	336 513,84	„ „	Mk.	376 130,13

XI. Rachunek Pożyczek lombardowych.

Na początku r. 1890	Lomb.	42	Mk.	217 071,60	a r. 1889	Lomb.	64	Mk.	222 272,73
Przychód	Lomb.	31	Mk.	912 828,03	„ „	Lomb.	27	Mk.	689 440,45
	Lomb.	73	Mk.	1 129 899,63		Lomb.	91	Mk.	911 713,18
Rozchód	Lomb.	16	Mk.	943 517,03	„ „	Lomb	49	Mk.	694 641,58
Na końcu	Lomb.	57	Mk.	186 382,60	„ „	Lomb.	42	Mk.	217 071,60

XII. Rachunek Efektów.

Na początku r. 1890	Mk.	954 505,26	a r. 1889	Mk.	1 214 990,35
Przychód	Mk.	3 692 342,99	„ „	Mk.	5 699 906,95
	Mk.	4 646 848,25		Mk.	6 914 897,30
Rozchód	Mk.	3 469 916,44	„ „	Mk	6 020 880,43
Na końcu	Mk.	1 176 931,81	„ „	Mk.	894 016,87
Do Rach. Zysk.	Mk.	14 150,32	„ „	Mk.	60 488,39
	Mk.	1 191 082,13		Mk.	954 505,26

Portefel Efektów składał się przy końcu roku 1890 z następujących pozycyi obliczonych po ostatnim kursie giełdy berlińskiéj albo podług cen opartych na ostatnich rzeczywiście dopełnionych transakcyach:

Mk.	5 600,—	4% List. zast. Pozn. wyl. po 100	Mk.	5 600,—
„	96 700,—	4% List. zast. Pozn. po 101	„	97 667,—
„	75,—	4% List. rent. Pozn. wyl. po 100	„	75,75
„	58 350,—	4% List. rent. Pozn. po 102	„	60 100,50
„	3 000,—	3½% Oblig. prow. Pozn. po 95,30	„	2 859,—
„	900,—	4½% Oblig. pow. Gniezn. po 101	„	919,12
„	63 300,—	4% Prusk. poż. państ. konsol. po 105,10	„	66 528,30
„	1 200,—	3½% Prus. Oblig. państw. po 99,50	„	1 194,—
„	18 000,—	5% Oblig. Kol. Węg. półn.-wschod. złot. gwar. po 101,75	„	18 315,—
„	8 000,—	4% Oblig. Kol. Mosk.-Kursk. gwar. po 87,10	„	7 021,33
„	16 800,—	Akc. Bank. róln. przem. Kwil. Pot. i Sp. po 35 . . .	„	6 216,—
„	1 226,25	kup. Pozn.	„	1 187,76
„	1 034,45	książ. oszczędn.	„	1 056,43
Rs.	155 900,—	5% List. zast. Polsk. bez kup. po $\frac{71,70}{237,60}$	„	361 371,53
„	15 750,—	4% List. likwid. Polsk. po 69,10	„	34 994,40
„	300,—	5% List. zast. Ros. wzaj. kred. ziemsk. bez kup. po 107,60	„	1 034,04
„	9 400,—	4½% List. zast. Ros. wzaj. kred. ziemsk. bez kup. po $\frac{101}{324,60}$	„	30 371,07
„	2 125,—	4½% Oblig. Kol Iwangr.-Dąbrow. gwar. bez kup po 99,40	„	6 756,14
„	2 250,—	4% Ros. Ang. poż. z r. 1880 po 96,85	„	7 021,20
„	7 500,—	4% Ros. poż. złot. z r. 1889 bez kup. p. ⅓91 po $\frac{98}{324,60}$	„	23 356,55
„	23 625,—	4% Ros. poż. kons. z r. 1889 I bez kup. po $\frac{97,75}{324,60}$ . .	„	73 888,13
„	15 625,—	4% Ros. poż. kons. z r. 1889 II bez kup. po $\frac{97,75}{324,60}$	„	48 867,81
„	410,—	gotówki w Warszawie po 237,60	„	974,16
Fl.	6 900,—	4½% List. zast. Gal. Tow. Kred. ziemsk. po $\frac{100}{55,90}$ . .	„	12 343,47
„	23 050,—	4½% List. zast. Bank. Kraj. Król. Gal. i Lod. z W. Ks. Krak. gwar. bez kup. po $\frac{98,50}{55,90}$	„	40 615,83
„	17 000,—	6% List. zast. Gal. Zakład. kred. ziemsk. w Krak. Litt. A. po $\frac{100,10}{55,90}$	„	30 441,86
„	5 400,—	4% Austr. rent. złot. po 95,20	„	10 389,60
„	32 650,—	4⅕% Austr. rent. srebr. stycz. bez kup. po $\frac{80,40}{178,60}$ . .	„	52 648,15
„	9 300,—	4⅕% Austr. rent. srebr. kwiet. po 80,40	„	15 149,70
„	2 100,—	4⅕% Austr. rent pap. maj. po 80,70	„	3 418,80
„	35 700,—	4% Węg. rent. złot. bez kup. po $\frac{91,80}{20,35}$	„	65 520,21
„	9 700,—	5% Węg. rent. pap. po 89,75	„	17 492,33
„	427,10	kup. Lwowsk. po 178,10	„	760,84
„	2 399,90	gotówki we Wiedniu, w Krakowie i we Lwowie po 178,60	„	4 286,22
Fr.	70 000,—	4% Rum. rent. amort. z r. 1890 po 85,75	„	48 580,—
„	12 000,—	5% Serbs. rent. z r. 1884 bez kup. po $\frac{88,70}{10,05}$ . . .	„	8 514,—
„	7 500,—	5% Serbs. rent. tab. po 89,80	„	5 438,—
„	13 500,—	5% Oblig. Kol. Serbs. A. bez kup. po $\frac{93,90}{80,65}$	„	10 139,—
„	8 500,—	5% Oblig. Kol. Serbs. B. bez kup. po $\frac{91,10}{80,65}$ . . .	„	6 193,42
„	3 000,—	5% Włosk. rent. bez kup. po $\frac{93,20}{80,725}$	„	2 244,25
„	5 500,—	3% Oblig. Kol. Włosk. gwar. bez kup. po $\frac{56,70}{80,90}$ . . .	„	2 504,45
„	1 251,50	kupon. Paryzk. po 80,50	„	1 007,45
„	46,—	gotówki w Paryżu po 80,60	„	37,07
Pst.	20 000,—	4% Hiszp. poż. zewnętrz. po 74,40	„	12 064,—
Lst.	540,—	6% Meks. poż. z r. 1888 po 94,25	„	10 341,—
		do przeniesienia	Mk.	1 217 504,87

	z przeniesienia Mk.	1 217 504,87
Po odciągnięciu zysku na kursie obliczonego w myśl § 239b prawa akcyjnego	„	26 422,74
	Mk.	1 191 082,13
Wartość Efektów książkowa po uwzględnieniu przecięciowego ich oprocentowaniu ogranicza się na	„	1 176 931,81
Zysk zatem na rachunku Efektów wynosi	Mk.	14 150,32

XIII. Rachunek Procentów.

Na początku r. 1890	Mk.	37 547,37	a r. 1889	Mk.	29 750,72
Przychód	Mk.	132 311,48	„ „	Mk.	151 021,—
	Mk.	169 858,85		Mk.	180 771,72
Rozchód	Mk.	58 804,80	„ „	Mk.	66 028,73
Do Rach. Zysk.	Mk.	111 054,05	„ „	Mk.	114 742,99
Na Rach Strat	Mk.	37 773,17	„ „	Mk.	37 547,37

XIV. Rachunek Prowizyi.

Przychód w r. 1890	Mk.	12 870,79	a r. 1889	Mk.	15 252,97
Rozchód.	Mk.	2 138,47	„ „	Mk.	2 476,66
Do Rach. Zysk.	Mk.	10 732,32	„ „	Mk.	12 776,31

XV. Rachunek kosztów handlowych składał się z następujących pozycyi:

1) pensye w r. 1890	Mk.	11 472,—	a r. 1889	Mk.	10 872,—
2) podatki	Mk.	2 807,43	„ „	Mk.	2 788,—
3) komorne, światło, opał, druki, inseraty, materyały piśmienne, portorya itd.	Mk.	5 123,83	„ „	Mk.	3 898,07
Na Rach. Strat	Mk.	19 403.26	„ „	Mk.	17 558,07

XVI. Rachunek Papierów wart. obc.

Na początku r. 1890	Mk.	2 718 052,82	a r. 1889	Mk.	2 368 808,49
Przychód	Mk.	5 377 039,55	„ „	Mk.	5 285 437,20
	Mk.	8 095 092,37		Mk.	7 654 245,69
Rozchód	Mk.	4 941 653,01	„ „	Mk.	4 936 192,87
Na końcu	Mk.	3 153 439,36	„ „	Mk.	2 718 052,82

XVII. Rachunek Kasy.

Na początku r. 1890	Mk.	53 229,61	a r. 1889	Mk.	60 328,55
Przychód	Mk.	18 224 254,30	„ „	Mk.	25 734 794,65
	Mk.	18 277 483,91		Mk.	25 795 123,20
Rozchód	Mk.	18 261 557,82	„ „	Mk.	25 741 893,59
Na końcu	Mk.	15 926,09	„ „	Mk.	53 229,61

Rachunek zysków i strat z końca roku 1890.

WINIEN.	M.	$\mathcal{S}$	MA.	M.	$\mathcal{S}$
Do Rach. Procentów	37 773	17	Na Rach. Procentów	111 054	05
„ „ Nieruchomości	132	—	„ „ Prowizyi	10 732	32
„ „ Ruchomości	310	26	„ „ Efektów	14 150	32
„ „ Kosztów handlowych	19 403	26	„ „ Delcredere	18 805	45
„ „ Delcredere	32 498	45			
Saldo czyli czysty zysk dzielić się mający:					
Do Rach. Funduszu rezerw. Mk. 8 125,—					
„ „ Tantyemy . . . „ 6 500,—					
„ „ Dywidendy $8^1/_3$% „ 50 000,—	64 625	—			
	154 742	14		154 742	14

Bilans z końca roku 1890.

AKTYWA.	M.	$\mathcal{S}$	PASYWA.	M.	$\mathcal{S}$
Akcye rezerwowe	28 200	—	Kapitał zakładowy	600 000	—
Hipoteki	350 510	74	Fundusz rezerwowy	76 883	—
Weksle w portefelu	319 129	20	Delcredere	209 970	—
Weksle redyskontowane	217 697	60	Fundusz amortyzacyjny	266	31
Różni Debitorowie.	336 513	84	Depozyta A. z wyp. 3 dn.	522 490	48
Pożyczki lombardowe	186 382	60	Depozyta B. z „ 3 m.	30 245	75
Efekta	1 191 082	13	Depozyta C. z „ 6 m.	657 747	56
Nieruchomości	8 000	—	Różni Kredytorowie	215 347	90
Ruchomości	1 000	—	Kaucye	6 633	31
Papiery wartościowe obce	3 153 439	36	Procenta	37 773	17
Debitorzy papierów wart. deponowanych	1 403 630	—	Obligo z weksli i z pap. wart. dep. . . .	4 786 217	08
Kasa	15 926	09	Dywidenda z r. 1886 ($7^1/_3$%)	418	—
			Dywidenda z r. 1887 ($7^2/_3$%)	598	—
			Dywidenda z r. 1888 (8%).	696	—
			Dywidenda z r 1889 ($8^1/_3$%)	1 600	—
			Czysty zysk z r. 1890	64 625	—
	7 211 511	56		7 211 511	56

POZNAŃ, dnia 25 lutego 1891.

BANK WŁOŚCIAŃSKI.

DR. BUSKI.

Powyższy rachunek roczny potwierdzamy.

Poznań, dnia 26 lutego 1891.

RADA NADZORCZA

BANKU WŁOŚCIAŃSKIEGO.

M. Kwilecki.

Zgodność z księgami banku poświadczamy.

Poznań, dnia 7 marca 1891.

KOMISYA REWIZYJNA.

Dr. Antoni Osowicki. Cichowicz.

N. Urbanowski.

POGLĄD
NA WAŻNIEJSZE LICZBY BILANSOWE

z końca każdego roku obrachunkowego w zaokrągleniu na całe marki.

Rok.	Fundusz rezerwowy. Mk.	Depozyta. Mk.	Różni		Weksle. Mk	Hipoteki. Mk.	Lombard. Mk.	Efekta. Mk.	Koszta handlowe. Mk.	Dywidenda. %
			Kredytorowie Mk.	Debitorowie Mk.						
1873	660	24 543	—	16 625	179 900	39 205	—	—	5 013	4
1874	1 410	12 496	—	139 492	212 992	117 765	—	34 884	8 509	4
1875	3 206	29 191	8 177	40 018	347 216	191 897	18 056	48 229	9 393	5
1876	6 401	111 511	12 844	39 180	411 862	198 516	18 343	53 295	10 134	$4^2/_3$
1877	7 764	123 591	57 737	36 266	417 460	254 062	17 146	65 097	9 753	5
1878	10 824	122 722	38 909	32 786	447 895	250 005	30 012	27 671	12 169	$4^1/_3$
1879	20 205	196 201	111 021	[illegible]4 524	417 462	320 257	63 767	161 870	10 331	$5^1/_3$
1880	23 215	289 528	181 605	71 088	462 624	330 327	66 465	239 774	10 139	$5^2/_3$
1881	26 384	389 685	197 446	106 847	512 833	336 937	94 951	349 186	10 748	$5^2/_3$
1882	30 194	309 069	238 739	56 297	397 791	366 582	129 765	324 485	10 372	6
1883	35 373	427 686	358 887	159 209	433 737	361 446	234 248	384 267	12 394	$6^2/_3$
1884	41 462	426 113	447 086	169 101	413 786	371 801	213 783	523 768	13 456	$7^1/_3$
1885	47 796	658 273	366 126	478 850	414 206	385 651	229 005	410 125	13 770	$7^1/_3$
1886	54 129	755 457	354 398	263 731	438 281	372 450	355 254	597 661	14 308	$7^1/_3$
1887	61 098	898 005	363 972	301 560	471 460	414 565	503 760	512 849	14 525	$7^2/_3$
1888	68 658	1658 183	279 586	662 722	457 734	459 237	222 273	1214 990	17 318	8
1889	76 859	1027 283	348 832	376 130	573 902	394 612	217 071	954 505	17 558	$8^1/_3$
1890	85 008	1210 483	215 348	336 514	536 827	350 511	186 383	1191 082	19 403	$8^1/_3$

Drukiem Jarosława Leitgebra w Poznaniu.